N:o 8. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 16 April 1895. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 15. Årg.

Emil Götze.

Bland märkligare gäster å vår operascen kan man väl räkna den främling, som hitväntas i början af nästa månad, tenoren Emil Götze, en af Tysklands mest uppburna sångare, som hvarhelst han uppträder, å scenen eller i konsertsalen, ännu allt jemt framkallar entusiasm. Den berömde konstnärens gästspel här motses med stort intresse, och vi hoppas att inga oförutsedda hinder skola omintetgöra detsamma, hvilket nu ger oss anledning att göra honom på förhand känd för vår musikaliska publik genom nedanstående bild och biografiska teckning.

Emil Götze föddes den 19 juli 1856 i Leipzig. Uppvuxen i ett godt hem, i en rymlig bostad med tillhörande trädgård, tillbragte han med sin äldre broder Fritz en glad och lycklig barndom under förhållanden, som voro på allt sätt befordrande kroppslig och andlig utveckling. Tidigt röjdes gossarnes musikaliska anlag, så att de blefvo dugtiga musiker, i synnerhet utmärkta pianospelare. Lätt hade de också att fatta, så att om de t. ex. på middagen varit ute och hört vaktparaden spela en ny marsch, genast kunde de vid hemkomsten sätta sig ned vid pianot och spela den så korrekt, som om de haft noterna framför sig.

Efter brödernas konfirmation blef den äldre bokhandlare, medan Emil egnade sig åt köpmansyrket. Mer och mer utvecklade sig Emil Götzes härliga tenor, hvilken snart gjorde honom eftersökt i större och mindre föreningar. Märkvärdig var uthålligheten hos denna röst. Då i glada lag andra sångare fram emot midnatt började bli hesa, sjöng Emil Götze präktigare än någonsin, till sina muntra kamraters stora beundran. Men det föll ingen in, att göra den unge mannen uppmärksam på hans stämmas rätta värde. Då — i rättan tid — lärde den utmärkte sångläraren professor Scharfe i Dresden vid ett tillfälligt besök i Leipzig att känna sångaren i en familj, der han sammanträffade med honom. Scharfe var den aftonen illamående och trött; musik ville han derför ej veta af. Men Götze sjöng, och när han fick se och höra honom, for han alldeles hänförd upp från stolen, utropande: »Den rösten är underbart skön! Ni måste upp på scenen; låt mig sörja för resten!» Hemkommen intresserade Scharfe hofteaterns direktion för den unge Leipzigbon, och sålunda blef denne inbjuden till Dresden att profsjunga inför de styrande och sakkunniga vid den kungliga teatern, deribland särskildt kapellmästaren dr Wüllner. Äfven här insåg man genast hans stämmas betydelse. Men då Götze vid den tiden fullgjorde sin militärtjenst, gälde det att intressera de högsta kretsarne för honom. På order af prins Georg, hertig af Sachsen, blef han nu kommenderad till Dresden för att under ledigheten från tjenstgöring kunna förbereda sig till uppträdande å scenen. Professor Scharfe fick specielt i uppdrag att arbeta med hans utbild-

ning. Nu hade han kommit i de bästa händer.

Efter två års flitigt studium hos denne lärare och vid Dresdens konservatorium blef Götze 1879 anställd vid hofteatern. Redan vid första uppträdandet såsom Lyonel i »Martha» vann han Dresdenboarnes hjertan, men egendomliga förhållanden vid operan gjorde att han, trots publikens fortfarande gunst, ej kom sig upp der, utan måste nöja sig med mindre partier och biträdande på konserter.

År 1881 föranstaltade impresarien Julius Hofmann mästar-operaföreställningar på Carola-teatern i Leipzig. Bland framstående konstnärer, som vunnos för denna sak, var äfven Emil Götze Med säker blick hade Hofmann funnit denne sångares betydelse. Från den tiden slöt sig Götze till Hofmann, och när denne öfvertog ledningen af Stadtteatern i Köln, så uppsade Götze sitt kontrakt med Dresdenoperan och följde honom till Köln. I slutet af september sistnämnda år tog han som Lyonel afsked af Dresdens operapublik, som visade tydliga tecken till saknad, då han nu drog bort. I Köln blef han snart publikens stora favorit. Bevis derpå har han upprepade gånger erhållit genom dyrbara skänker. När Götze första gången sjöng Lohengrin öfverlemnades sålunda till honom en silfverrustning af 6,000 marks värde, och då han första gången gaf titelrolen i »Profeten», förärade man honom en fullständig kostym dertill. Hur högt direktör Hofmann värderade Götzes talang kan man finna deraf, att Götze vid Kölnteatern erhöll ett årsgage af 60,000 mark.

Härefter skred han från triumf till triumf. Hans gästspel i Berlin, Hamburg, Leipzig, Karlsruhe etc. intygade att han kan räknas till nutidens förnämsta sångare. Berlinerkritiken tröttnade ej att berömma honom, betecknande hans röst som fenomenal, och publiken der skänkte honom en verklig »tillbedjan». Likaså i Hamburg. Till Leipzig kallades han för att bidraga till det högtidliga invigandet af det nya Gewandhaus 1884. I Berlin förvärfvade han titel af kungl. preussisk kammarsångare. Vid sitt första uppträdande gälde han såsom en utmärkt lyrisk tenor, men nu framträder han äfven såsom hjeltetenor. Hans mest lysande partier äro Lohengrin, Johan af Leyden, Faust och Lyonel.

Götze angreps 1886 af en svår luftrörsinflammation, som hotade att sätta en gräns för hans konstnärsbana, men redan året derpå finna vi honom kreera titelrolen i Perfalls opera »Junker Heintz». År 1890, uppgifves det i »Signale», blef Götze Kölnteatern otrogen och har sedan uteslutande lagt an på gastering. Sålunda finna vi honom 1891 gästande flera holländska och tyska städer, och han uppträdde samma år på Krolls teater i Berlin, då omtalad såsom »Berlins nyaste musikaliska medborgare». Han sjöng nu på denna teater med stor framgång bland annat Phöbus i Goring Thomas' »Esmeralda», till hvars uppförande han väsentligt bidrog. Samma år ingick han äktenskap med fröken Marie Wessel.

»På sällsynt sätt», yttrar om honom en biograf i en tysk musiktidning, »har naturen rikligt utrustat denne sångare. Stor och ståtlig till figuren, frisk och glad, säker och ledig träder han oss till mötes, vinnande publiken redan med sitt yttre och genom sin älskvärdhet. Och så detta underbara organ! Hvilket rent, sympatiskt välljud! Mjuk och bedårande eller vild och stormande väcker denna röst en mäktig rörelse i vårt inre. Grundligt musikaliskt bildad och i besittning af ett ovanligt minne fattar och inlär Götze med lätthet det svåraste parti. Han, så att säga, växer tillsammans dermed, och detta förlänar honom en säkerhet, som i hans spel medgifver den största otvungenhet, något som äfven försätter publiken i den behagligaste stämning. Betecknande i det hänseendet är en tilldragelse i Frankfurt a. M., hvarom dervarande tidningar berättat.

»Lohengrin» är annonserad. Men tenoren sjuknade plötsligen, och direktionen vände sig nu med en telegrafisk förfrågan till Götze, om han kunde sjunga Lohengrin utan repetition. Svaret lydde: »Ja, jag kommer!» Kort förr än pjesen skulle börja anlände gästen från Köln och hade knappt så mycken tid på sig, att han kunde rusta sig i ordning för scenen och skynda den stackars Elsa till hjelp. Han tager farväl af svanen, hyllar konungen, besvär Elsa att icke fråga efter hans »namn och art» och omfamnar henne sedan under utropet: »Elsa, jag älskar dig!» Under det nu konungen jemte Brabants kvinnor och män besjunga det skedda undret, vänder sig Lohengrin från publiken och hviskar till sin Elsa skämtsamt men artigt: »Tillåt att jag presenterar mig för er, jag är Götze från Köln». Sångerskan blef naturligtvis ej litet öfverraskad öfver detta iakttagande af etiketten, men Götze besegrar Telramund och sjöng så präktigt, att frankfurtarne hänfördes och öfverhopade honom med stormande bifallsyttringar.»

Glömda mästare.

(Efter H. M. Schletterer.)

(Forts.)

Couperin spelade själfullt, hans kompositioner voro sirliga, föredraget smakfullt. Större och rikare var Domenico Scarlatti. Hans verk ha söderns glöd, hans fantasi är yppigare, och tekniken vittnar om, att han suttit vid Händels fötter.

Hans fader, Alessandro Scarlatti (född i Trapani på Sicilien 1659, död i Neapel 1725) var en af sin tids allra största tonmästare och som tondiktare i besittning af en till otrolig grad gränsande fruktsamhet*.

När sonen vid sidan af en sådan fader ändock kan vinna ett aktadt och ansedt namn, betyder det icke så litet. Domenico förmådde ej uppnå fadern såsom teater- och kyrkokomponist; men som klaverspelare nådde honom ej någon italienare med undantag af Clementi. För detta instrument har han skapat verk, som, i fall vi fördjupa oss i dem, visa sig ega en rikedom i fantasi och känsla, som kan mäta sig med faderns. Alla hans klaverkompositoner äro klassiska; de äro lika intressanta än i dag som då de kommo till verlden, och intyga om hur utvecklad hans teknik var. De flesta af hans verk äro tryckta, men minsta antalet af sonaterna är i allmänhetens händer, många spelas sällan af våra konstnärer, än mindre af dilettanter.

Domenico Scarlatti föddes i Neapel 1683. Han undervisades först af fadern, men denne insåg snart, att han hvarken hade tid eller lugn nog att hålla i dermed, då han samtidigt skulle arbeta med sina egna kompositioner. Mimo — som sonen kallades — skickades derför till Rom, der Francesco Gasparini (1665—1727), en betydande kontrapunktist, blef hans lärare. Venetianaren Benedetto Marcello, den sedan så berömde psalmkomponisten, var här hans kamrat. Samtidigt blef Italiens störste orgelspelare, Bernardo Pasquini (1637—1710) hans klaverlärare.

Domenico träffade 1709 tillsamman med Händel i Venedig. Det är ett vackert bevis på hans konstnärliga sträfvan, att den då redan firade och bekante unge konstnären ville erkänna främlingens öfverlägsenhet och af pur beundran för hans klaverspel reste efter till Rom för att höra och lära af honom. Sannolikt har Händel andel i det storartade uppsving Domenicos spel sedan tog. Adolf Hasse, som sjelf var en stor orgelspelare, berömde efter det han varit tillsammans med Domenico hans makalösa färdighet och föredrag.

År 1715 blef Domenico kapellmästare vid Peterskyrkan i Rom. Fyra år der-

* Han har efterlemnat väl 120 operor, 200 messor, 400 kantater, 4 oratorier och otaliga motetter, psalmer, arior och andra sångstycken. Och likväl var han han ej någon mass-skribent i den mening, att han skref för den stora massan. Han beherskade den högre kontrapunkten i alla dess finesser. Länge var han utan medtäflare i att uppfinna vackra melodier; han bragte recitativet till dess högsta fullkomning. Arian fick af honom den form hon behöll till slutet af 18:e århundradet, och han införde de första sjelfständiga operauvertyrerna. Hans messor och kantater förblifva mästerstycken för alla tider.

efter reste han till London för att dirigera den engelska operan och bringa ett eget dramatiskt verk (»Narcisso») till uppförande. Men redan 1721 lemnade han London och reste till Lissabon, der han blef prinsessornas lärare och väckte stor beundran för sitt makalösa klaverspel. Då fadern dog 1725, måste han vända hem till Neapel; men 1729 lemnade han Italien för alltid och tillbragte resten af sitt lif i Madrid. Här blef han hofklaverlärare och fortsatte att undervisa prinsessan af Asturien (hon som sedan blef så olycklig i sitt äktenskap med den vanvettige kung Ferdinand IV). Här skref han flere af sina verk, deribland för undervisningen »Essercizi per gravicembalo». Tidigare hade han låtit trycka flere sonater, och i förordet hänvände han sig sålunda till publiken: »Vänta icke, du mästare eller vän af konsten, att finna sånggudinnans djupa ande i dessa tondikter, men väl hennes uppfinningsrika skämt för att locka dig till att spela klaver. Hvarken vinstbegär eller äregirighet bragte mig till att utgifva dem. Kanske de behaga dig; då skall jag ännu en gång uppfylla din önskan och göra dig till viljes i en lättare och rikare stil. Var derför icke kritisk, och du skall få en dubbel njutning. Lef lycklig!»

Scarlatti betjenade sig af flygeln (cembalo, clavicembalo). Denna hade en helt annan konstruktion, än vår med samma namn, hvilken den blott liknade till formen. Anslaget skedde ej direkt med tangenterna, såsom på klavichordet, eller med hammare, som å fortepianot. Strängarne bragtes i svängning genom korppennor fästade på träklossar. I stället för pennor brukades äfven fjedrar af messing eller tangenter af torkad oxhud med håren på. Detta ofullkomliga sätt att få tonen anslagen var intill pianots uppfinning med dess hammarinrättning (1712—26) instrumentmakarnes ständiga bekymmer. Likväl passade detta instrument bättre för Domenicos stora och svåra spel, än det blida, beskedligare klavichordet.

Domenico Scarlatti dog 1760, eller enligt en annan uppgift 1757, antingen i Madrid eller i Neapel. En sonson till Alessandro, Guiseppe Scarlatti (f. 1718 i Neapel) dog i Wien 1776 och var en fruktsam operakomponist. Med honom utdör namnet.

Klaverspelets 2:a period, som når sin höjdpunkt i Scarlatti, går längre tillbaka än den franska, om ock denna kom tidigare till makt och berömdhet. Guiseppe Zarlino förbättrade flygeln redan 1548, och 1607 användes den af Claudio Monteverde i operan Orpheo. Samtidigt omtalas två berömda klaver- och orgelspelare från Ferrara; men af de andra klaverspelarne från denna tidrymd nämna vi endast Porpora, Durante, Galuppi, Pescetti, Paradisi, och Sarti. På deras skuldror står som den klassiska klaverepokens sista utsprång romaren Muzio Clementi. (Forts.)

Navarresiskan

opera i 2 akter af Jules Massenet.

Massenets »La Navarraise» skrefs för Coventgarden-teatern i London och hufvudsakligen för madame Calvé, som der kreerade titelrolen vid operans första uppförande d. 20 juni förra året. Texten till operan härstammar från Clareties berättelse »La cigarrette» och snappades bort från Mascagni, som också fikade efter densamma. Operans franska titel är »La Navarraise, episode lyrique en 2 actes, poème de Jules Claretie & Henri Cain, musique de J. Massenet». Personalen i operan är följande: Anita, la navarraise; Araquil, sergent de régiment de Biscaye; Garrido, général des troupes libérales; Remigio, père d'Araquil; Ramon, capitaine au régiment de Biscaye; Bustamente, sergent au même régiment; Un soldat. — Till personalen hör för öfrigt soldater af olika vapen, sårade soldater, en prest, en chirurg, landtfolk i Biscaya af båda könen. Händelsen tilldrager sig i Spanien under Carlistkriget 1874.

Efter ett kort förspel går ridån upp; en rörlig tafla visar sig, medan orkestern fortfarande spelar och målar situationen. Under dån af kanoner och gévärssalfvor, som höras på afstånd, anträda de spanska trupperna sitt ordnade återtåg; de framkomma på scenen, som fylles med krutrök, och trumpeterna smattra från alla håll; sårade föras öfver scenen, andra nedsjunka döda. Kvinnor omringa under klagan och förtvifian de återvändande krigarne. Slutligen finner Anita, flickan från Navarra, sin älskade Araquil, osårad, bland soldaterna. I den nu följande scenen, hvari sedan Araquils fader deltager, berätta de älskade historien om deras första möte under ackompanjemang af en spansk dans med kastanjetter. Fadern vägrar dock att lemna sitt samtycke till giftermålet, då bruden ej har någon hemgift. Bedröfvade skiljas de båda älskande åt. Emellertid inkommer generalen för de kungliga trupperna och öfverlägger med sig under det inbrytande mörkret, i det han sätter sig vid ett bord och i skenet af en lampa studerar en karta, om den krigsplan han bör följa. På något gammalmodigt teatermanér gör han detta, ehuru ensam, med så hög röst, att den lyssnande Anita får reda på generalens afsigt att med en betydande penningsumma belöna den, som dödar i striden den fiendtlige anföraren. »Pengar», säger Anita, »Pengar?» — »Jag vill döda honom», och dermed skyndar hon, färdig till mordet, bort åt det fiendtliga lägret. Nu återkomma soldaterna, som rusta sig till ett nytt anfall; men innan de tända vaktelden för natten, sjunger en sergeant en grotesk serenad (med kort körrefräng). På en officers befallning tystnar sången, och soldaterna lägga sig till hvila omkring elden.

Nu spelar orkestern en nocturne (lent et mysterieus).

Ett skott väcker de sofvande krigarne. Innan afmarschen får Araquil veta, att Anita smugit sig in i det fientliga lägret. Gripen af svartsjuka ilar han bort att följa den älskade. Strax derefter återvänder Anita ensam och meddelar generalen, att hon mördat den fientliga anföraren. Generalen förfäras öfver det djerfva mordet man betalar den utlofvade penningsumman. Nu återkommer äfven Araquil, dödligt sårad; färden till fiendernas läger hade kostat honom lifvet; han förbannar Anita, som han tror ha sålt sin ära för guld. I en högst lidelsfull scen med den älskade erfar han slutligen rätta förhållandet, men detta tjenar nu till intet; han dör i den älskades armar och hon blir vansinnig vid Araquils lik.

För dem, som känna Massenet — säger dr Wallaschek, som efter Londonpremièren i Allg. M. Z. redogjort för densamma — »behöfver jag ej säga att musiken öfverallt är elegant och intressant». Han känner sig emellertid sjelf ej mycket hänförd och kallar operan en paradrol för en primadonna. Af musiken, i den nyare franska stilen, anslår i första akten synnerligast Anitas bön och sammanträffande med Araquil samt Anitas sång, då hon vill beveka Remigio att bevilja hennes förening med Araquil; vidare mellanspelet, den ganska vackra nocturnen, och i sista akten scenen mellan Anita och Araquil. Efter operans uppförande i London har densamma gått öfver scenen i Pest och Brüssel.

Hofkonserter för nittio år sedan.

Af A. von Winterfeld.

Om våren 1807 kom Ludvig Spohr, den store violinisten, med sin första fru, Dorette, en utmärkt harpist och pianist, under en konsertresa till Stuttgart för att låta höra sig vid hofvet och i denna stad. Han öfverlemnade till hofmarskalken sitt rekommendationsbref och erhöll redan följande dag löftet, att konstnärsparet skulle få uppträda vid hofvet med det snaraste. Då Spohr kände till att det vid hofkonserterna spelades kort och föga gafs akt på musiken, en sed, som äfven var gängse vid hofvet i Braunschweig, så tog han sig friheten förklara för hofmarskalken, att han och

hans fru endast kunde uppträda, om kungen hade nåden att under deras föredrag upphöra med kortspelet. Högst förfärad öfver en sådan djerfhet tog hofmaskalken ett steg baklänges och utropade: »Huru! Ni vill ge hans majestät föreskrifter? Jag törs ej framställa något sådant för honom!» — »Då måste jag afstå från äran att uppträda på hofvet», svarade Spohr, hvarpå han lemnade hofmarskalken.

Huruledes hofmarskalken bar sig åt att för konungen gifva tillkänna en så oerhörd fordran, och huru denne bekvämade sig att gå in derpå, det känner man icke. Alltnog, resultatet var att Spohr underrättades om, att hans majestät ville hafva nåden bevilja hans anhållan; blott ett vilkor utfästades dervid, nämligen att Spohrs och hans frus uppträdande skulle följa tätt efter hvarandra, så att ej hans majestät oftare skulle inkommoderas.

Så skedde ock. Sedan hofvet tagit plats vid spelborden, begynte konserten med en uvertyr, hvarpå följde en aria. Under tiden sprungo lakejerna bullrande omkring och bjödo förfriskningar, medan kortspelarne utropade sitt »jag begär!» eller »jag passar!» så högljudt, att man ej kunde höra något sammanhängande af instrumentalmusiken och sången. Nu underrättade hofmarskalken Spohr och hans fru, att de skulle hålla sig beredda. Tillika anmälde han för konungen, att de främmande gästerna skulle börja.

Genast reste sig denne och med honom alla gästerna. Lakejerna placerade framför orkestern två stolrader för hofvet. Spohrs och hans hustrus spel åhördes under tystnad och med stor uppmärksamhet; dock vågade ingen ge sitt bifall till känna, då kungen ej föregick med sitt exempel. Att han lyssnade till fördragen visade han vid slutet af dem endast med en nådig bifallsnick, och knappt voro de öfver, förr än alla åter skyndade till spelborden, och det förra larmet vidtog på nytt. När kungen slutade sitt spel och sköt stolen från bordet, blef konserten afbruten, midt i en aria, sjungen af madame Graff, så att de sista tonerna af en kadens formligen fastnade i strupen. Konstnärerna, vana vid sådana tilldragelser, packade nu lugnt in sina instrument.

För öfrigt voro Stuttgartboarna ej mindre förvånade, när de erforo hvilket undantag som gjorts för Spohr och hans fru på kofkonserten, och kanske var det den omständigheten, som gjorde att konstnärsparets konsert i denna stad var ovanligt talrikt besökt. Detta blef på det välvilligaste biträdt af hofkapellet under Danzis ledning.

Spohr kunde ej nog, i likhet med andra, t. ex. Carl Maria v. Weber, berömma älskvärdheten hos kapellmästare Danzi både som konstnär och menniska; Spohr och Danzi stämde ock väl öfverens i sin höga beundran af Mozart. Äfven i andra häseenden berättas många betecknande drag angående de konstnärliga förhållandena i Stuttgart den tiden. Så var det på teatern genom anslag strängeligen förbjudet att gifva bifallstecken under kungens närvaro, innan högstdensamme gjort början dermed. Men under den stränga vinterkylan — teatern kunde, efter hvad som synes, ej uppeldas — brukade majestätet hålla händerna i en stor muff och endast draga fram dem, när han kände behof att taga sig en pris. Detta tillfälle begagnades också till att applådera, utan afseende på om det passade sig för det som då föregick på scenen. Den bakom kungen stående kammarherren instämde genast, och den lojala publiken följde exemplet. På detta sätt blefvo ofta de intressantaste scener och musikstycken afbrutna.

Allt detta synes i vår tid nästan otroligt. Men när vi få höra, att på hofkonserterna i Braunschweig orkestern måste spela *saktare* för att ej störa kortspelarne och att hertiginnan en gång, då den unge Spohr eldigt föredrog ett solo, lät tillsäga honom, »att han icke skulle stryka på så mördande starkt», när vi vidare höra, att i det konstälskande Dresden hofkonserterna egde rum under — taffeln, så måste alla tvifvel försvinna.

Trots allt detta kan ej förnekas, att hofoperan i Stuttgart under konung Fredriks tid stod på en hög ståndpunkt. I Stuttgart lärde Spohr också först känna Carl Maria von Weber, som då beklädde den för honom besynnerliga platsen som furstlig sekreterare, hvilket dock ej hindrade honom att flitigt komponera. Några nummer ur hans opera »Der Behersher der Geister», dem Weber spelade för Spohr, ville ej rätt behaga denne och »väckte hos honom ringa förhoppning om Webers musikalisk framtid». Man känner för resten, att Spohrs omdöme om Webers senare skapelser, till och med rörande »Friskytten», var allt annat än gynsamt, hvilket ej förefaller så underligt, då han endast i Mozart fann sitt ideal.

Musikpressen.

På Abraham Lundquists förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Henselt, Adolf: *Préambules* (Förspel) i alla dur- och molltonarter. Pris 1 krona.

Gö. K. en.: *Torpedo-Marsch.* Pris 1 krona.

Verner, H. C.: *Pride of the Ball*, Vals. Pris 1 krona.

Holtz, Victor: *Till Fjälls!* Hambo-Polska. Pris 75 öre.

För violin eller klarinett:

Dansalbum, 28 stycken (vals, polska, schottisch, polka, hambopolska, fransäs, galopp), lätt arrangement, efter almoge-spelmän, af Edv. Nordlander. Pris 1 krona.

För en röst med piano:

Bennet, Anna: *Chrysanthemum*, sång (c — tvåstr. d.) till ord af Daniel Fallström. Pris 50 öre.

Reignald de Koven: *O, lofva mig!* (oh promise me! — d — tvåstr. e eller g), favoritnummer på »The Fisk jubilee Singers» konserter, med stort bifall sjungen af m:r Payne. Pris 75 öre.

Supé minnen, populär kuplett, sjungen af Annette Teufel, musik arrangerad af Jos. Schindler. Pris 75 öre.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Gurlitt, C.: De första lektionerna (Les premières Leçons) 34 små melodier för piano, op. 117. Pris 1 krona.

Bland ofvanstående musikalier ha vi två instruktiva samlingar; Henselts — den berömde pianistens — »Preambules» äro små förträffliga pjeser, som väl kunna tjena som modeller för bildande af sådana förspel ur elevens egen fatabur; — Gurlitts — den ansedde pianopedagogens — småstycken äro en välkommen hjelp för första undervisningen vid sidan af pianoskolan, hvari ofta öfvergången till svårare stycken sker för tvärt. Eleven intresserar sig ock för att få spela små stycken utom den egentliga läroboken. Den gradvisa stegringen i svårighet är här väl afpassad. — Marschen och dansmusiken äro ganska rekommendabla för vänner och idkare af sådan musik. Likaså har Dansalbum (28 dansar) sitt intresse, särskildt såsom allmogemusik. En treflig bondspeleman vid sin fiol pryder titelbladet.

Af sångerna hör Anna Bennets till det enkla, anspråkslösa slaget. Reg. de Kovens »O, lofva mig!» är en stämningsfull sång, som naturligt nog vann bifall på konserterna af The Fisk jubilee Singers, som äro afbildade på titelbladet. Sången är ej, såsom man kunde tro, i religiös anda. Det är en kärlekssång, hvari den ena kontrahenten vill ha löfte om genkärlek och talar om »ett lif, som fylles af kärlek blott till dig». Texten, af Clement Scott, är både engelsk och svensk.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. April 1. Fel. David: *Lalla Rookh* (Lalla Rokh, Mirza: frökn. Holmstrand, Karlsohn; Noureddin, Baskir: hrr Strandberg, Brag. — *Skuggballett.* — 4. Bizet: *Carmen:* (Carmen, Michaela, Mercedes, Frasquita: fru Linden, frökn. Karlsohn, Frödin, fru Heintz; Don José, Escamillo, smugglarhöfdingen: hrr Bratbost, Lejdström, Vallenius) — 5. Boito:

Mefistofeles (Margareta-Helena: frök. Labia, Pantalis: frök. Olsen; Faust, Mefistofeles: hrr Strandberg, Söderman). — 7. Verdi: *Aida* (Amneris, Aida: fru Linden, frök. Labia; Radames, Amonasro: hrr Bratbost, Söderman). — 9. Thomas: *Mignon* (Mignon: frök. Lindegren; Wilh. Meister: hr Lundmark) — 10. Foroni: *Advokaten Pathelin:* Gluck: *Orfevs* (Eurydike: frök. Karlsohn). — 14. *3:e symfonikonserten.* 1. Haydn: Symfoni, G dur n:r 58. (op. 56); 2. Smetana: »Moldau», ur cykeln »Mitt fosterland», symfonisk dikt; 3. M. Bruch: »Kol Nidrej» (efter hebreiska melodier), adagio för violoncell (hr Bach) med harpa och orkester; 4. Wagner: Förspel till »Mästersångarne i Nürnberg»; 5. Beethoven: Symfoni, B dur, n:r 4, op. 36. — 15. Auber: *Fra Diavolo.*

Vasa-teatern. April 1—4. Strauss: *Läderlappen.*

Musikaliska akademien. April 2. Musikföreningens 40:e konsert. Händel: »Josua», oratorium; biträdande: fru Edling, frök. A. Malmström; hrr M. Bratbost, O. Lejdström, Salom. Smith, kgl. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Neruda.

Vetenskaps-akademien. April 9. *5:e kammarmusiksoarén* af Aulin'ska qvartetten. 1. Eugen d'Albert: Stråkqvartett n:r 2, Ess dur, op. 11; 2. Fr. Berwald: Pianoqvintett n:r 2 A dur: 3. N. W. Gade: Stråkoktett, F dur, op. 17. Biträdande: hrr E. Sundquist, L. Möller, E. Stanék och E. Borgstedt.

Östermalms kyrka. April 12. *Konsert* till förmån för Frimurare-barnhuset. Haydn: »Skapelsen», oratorium. Biträdande: fru Edling, frök. Karlsohn, hrr M. Strandberg, Sellergren, Borgstedt, k. hofkapellet och sujetter vid k. operan; dirigent: hofkapellm. R. Henneberg.

Berns' salong. April 14. *Matiné* af operasångaren Axel Rundberg. Biträdande: Frökn. Labia, Almati, Frödin, Sparrman, Kragballe; hrr Ödmann, Söderman, Vallenius, Lindholm.

Operan har under denna månad hittills ej haft något nytt att bjuda, hvarken i fråga om pjeser eller rolbesättningar; symfonikonserten, påskdagen, är det märkligaste som der timat, och den gafs äfven för en i det närmaste fullsatt salong, glädjande att omtala, då inkomsten tillföll vårt förtjenstfulla hofkapells pensionsinrättning. Förste hofkapellmästaren Conrad Nordquist hade man nöjet åter se på dirigentplatsen, och detta nöje tog sig uttryck i mycket lifliga bifallsyttringar genast vid hr Nordquists första framträdande. Den alltigenom intressanta konserten dirigerades förträffligt, och hofkapellet, som vanligt förstärkt vid symfonikonserterna, spelade »con amore». Önskvärdt vore, att under spelåret få njuta af flere sådana symfonikonserter, de mest helgjutna och gedigna musiknöjen vår opera kan erbjuda, helst som en mängd utomlands gifna intressanta orkesterkompositioner borde presenteras äfven för vår musikaliska publik, men nu blifva oss okända. Ett sådant hade vi emellertid å denna konsert att tacka för, nämligen Smetanas symfoniska dikt, »Moldau», n:r 2 ur cykeln »mitt fosterland». Komponisten förklarar sin tonmålning sålunda: I den skuggiga Böhmerwald upprinna tvänne källor, den ena varm och porlande, den andra kylig och lugn; förenade bilda de floden Moldau, som flyter genom Böhmens bygder. Vid dess ständor tonar jagthornets skall, firas en glad bröllopsfest, roa sig skogs- och vattennymfer i månskenet, spegla sig bergfästen och gamla riddarborgar. Efter att ha störtat sig ned i forsande vattenfall flyter floden majestätiskt lugn fram till det gamla ärevördiga Vysehrad, det nu varande Prag. Böljande tonpassager af blåsinstrumenten och sedan violerna måla början af dikten, som mest rör sig i enkel, skön folkton vexlande med glad jagt- och bröllopsmusik, i förminskade septimackord vildt tumlande ackordbrytningar, mystisk månskensmusik med sordinerade violiner och en, med återgång till första temat, lugnt förtonande slutsats. Den fängslande, endast här och der något långt utspunna, tonmålningen mottogs med fort,ent bifall. Ej mindre njutning skänkte naturligtvis Haydns lekande och Beethovens stortänkta symfonier, båda lika mönstergilt utförda, som Wagners »Mästersångar»-förspel, genialiskt och underhållande om än med något tysk bredd och »grübelei» i anläggningen. Bruchs »Kol Nidrei», i det hela väl återgifven, inbragte solisten herr Bach upprepade inropningar.

En värderik konsert var äfven Musikföreningens, hvarvid utfördes Händels »Josua», komponerad 1747, sex år efter hans mera kända och storslagna »Messias». Texten utgör bilder af Israeliternas tåg öfver Jordan till Palestina under Josuas ledning, striderna vid Jericho, i Ajalons dal och vid Debir, som eröfras af hjelten Othniel, hvilken derför vinner Achsas hand, dotter af höfdingen Kaleb. Jemte de ofta ståtliga körerna samt Kalebs och Josuas partier, tillkommer ett erotiskt element i Othniels och Achsas kärlek. Kaleb, hvars sköna aria »Skall jag i Mamres lunder bo» är väl bekant, har mer betydelse än Josua i oratoriet, och representerades nu förträffligt af herr Smith. Achsas och Othniels partier sjöngos förträffligt af fru Edling och herr O. Lejdström, hvarjemte de båda andra solisterna, herr Bratbost (Josua) och fröken A. Malmström väl löste sina uppgifter; körerna klingade präktigt och utfördes berömvärdt. Den härliga segerkören till Othniels ära väckte sådant bifall, att den bisserades. Hofkapellet skötte sig, som vanligt, utmärkt under prof. Nerudas säkra ledning. Starka bifallsyttringar af fyld salong tolkade till sist åhörarnes tacksamhet mot Musikföreningen och öfriga utförande samt den värderade dirigenten.

»Skapelsen» af Haydn gafs som vanligt å långfredagen, hvilket ofvan anförts. Till dess åhörande bruka aldrig konsertarrangörerna inbjuda Svensk musiktidnings referent. Den sista kammarmusiksoarén hade ett rikt program, börjande med en stråkquartett af den berömde pianisten, och äfven som tonsättare på senare år rätt verksamme, Eugen d'Albert. Denna nyhet för oss var af stort intresse, förnämligast den originela andra satsen, Allegro vicace, med sina skallöpningar con sordino; äfven den klassiskt lugna början och slutallegrot äro underhållande. Berwalds fantasirika pianoqvintett fick ett förträffligt utförande, med hr Stenhammar i pianostämman. Gades mera klassiskt måttfulla och melodiska, i scherzot särdeles spirituela, F-dur-oktett afslutade värdigt denna slutsoaré, åtföljd af lifligt bifall, som nog äfven innebar såväl ett tack till soarètillställarne för deras verksamhet under denna säsong, som ett »välkomna åter» till den nästa.

Herr Rundbergs matiné gafs inför fullsatt salong efter mycket omvexlande program med många nyheter, som vanligt, och många goda biträdande förmågor; fru Östberg och herr Lundqvist voro dock af sjukdom hindrade att medverka. Konsertgifvaren inledde matinén med en ballad af Hartmann (om af J. P. E. eller Emil H. upplyser ej programmet). För första gången fick man sedan höra: aria ur Lalos »Roi d'Ys» och visa ur Massés »La reine Topaz» (frök. Sparrman), Romanser ur Tschaikowskys »Onegin» (hr Söderman), Strophes ur Massenets »Manon» (frök. Frödin), finsk och ungersk folkvisa samt donsk kosackvisa (hr. Vallenius), Majsång af Noskowski och Tysk folkvisa, arrangerad af Grimm, för 3 fruntimmersröster (frökn. Kragballe, Frödin o. Almati), »Un pleito» af Ondrid och »Cara stella» af Amadei (sign. Labia). Frök. Almati föredrog Sjögrens vackra sång »Så far då väl» och Brahms muntra »Vergebliches Ständchen», herr Ödmann till sist tre äldre, vackra och väl satta sånger af V. Svedbom, hvarjemte han och sign. Labia gåfvo ersättning för fru Östberg och hr Lundqvist. Största bifallet väckte den intagande sångerskan fröken Kragballe, hvars vackra jemna och väl skolade röst gjorde sig väl gällande, förnämligast i Arditis »Parla-vals». Fruntimerstrion sjöng med utmärkt ensemble. Fröken Frödin skördade förtjent bifall liksom ej mindre signora Labia och herr Ödmann. Frök. Sparrman vann äfven erkännande, ehuru intonationen ej var alldeles felfri. De öfriga herrar biträdande blefvo ej heller utan bifall, hvaraf i synnerhet hr Vallenius gjorde sig förtjent genom de vackra, väl utförda nationalsångerna. Herr Rundberg skötte sjelf ackompanjemanget åt de biträdande med känd talang.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Närmast väntade nyheten, som snart torde gå öfver scenen, är Massenets *Navarresiskan* (»La na-

varraise»), åt hvilken opera vi egnat en särskild artikel i dagens nummer.

Emil Götze, den berömde tyske tenoren, börjar sitt gästspel här i första dagarne af maj.

Familjen Knut Ekvall ger en afskedskonsert här den 19 dennes i Vetenskapsakademiens hörsal. Programmet upptager stråkqvartetter af Haydn och Beethoven, violoncellnummer af Saint-Saëns och Popper samt sånger. Den talangfulla familjens vackra prestationer borde locka en talrik publik till denna soaré.

Gust. V. P:son Häggs konsertmatiné i Klara kyrka, hvarom vi förut nämnt, eger rum d. 21 efter ett intressant program, som finnes infördt å sista sidan. De vackra musiknumren likasom äfven tillfället att rikta församlingens skollofskassa böra utgöra starka lockelser för vår musikälskande publik att talrikt besöka denna af Klara kyrkas skicklige, äfven som komponist framstående, organist.

Fröken Hildur Liedberg, en ung framstående organist och pianist, som nyligen börjat göra sig känd här, gifver tisdagen den 23 april kl. half 8 e. m. konsert i k. musikaliska akademiens orgelsal och biträdes dervid af operasångerskan fröken Ellen Ericsson, harpisten fröken Anna Nordquist, violinisten fröken Alma Hallström, pianisten fröken Märta Ohlsson samt tenoristen hr R. Sätterholm. Det väl valda programmet omfattar en toccata och fuga af Bach, som ställer höga fordringar på den spelande, allegretto af Guilmant och vidare upptager det ett pastorale af Mac Master för orgel, hvilka utföras af konsertgifvarinnan, violinkonsert (N:o 9) af Bériot, fragment ur op. Simson och Delila af Saint-Saëns för violin, piano och orgel, Le Sylphe af Ch. Oberthür för harpa, romans ur op Hexan af Enna, Dyvekes-Sange af P. Heise, Sancta Maria af Faure för tenor, harpa, violin och orgel (ej förut utförd). Dessutom komma tvänne sånger, komponerade af konsertgifvarinnan, att utföras, och dessa ha i enskilda musikaliska kretsar vunnit synnerligt bifall för såväl originalitet som melodirikedom. Poppers gavott kommer äfven att utföras af en ung, skicklig violoncellist, hr C. Pettersson.

Fröken Liedberg har, sedan hon afslutat sina studier vid musikkonservatoriet i Stockholm, under 2 år i Paris vidare utbildat sig som pianist och organist för två af vår tids största mästare, Vidor och Mac Master. Hon deltog efter hemkomsten för ej länge sedan i en konsert-turné, omfattande ett tiotal kyrko-konserter i Sverige och Finland, och öfverallt skördade hon det största beröm för sitt orgelspel; af pressen betraktades hon enstämmigt som en »orgelvirtuos med smak och öfverlägsen färdighet», en »konstnär af rang, för hvilken några svårigheter ej tyckes förefinnas» o. s. v.

Vi ha således alla skäl att fästa den musikaliska allmänhetens uppmärksamhet på den unga artistens konsert.

Ett konstnärsklöfverblad af högsta rang inom den samtida musikverlden kommer att den 9 maj låta höra sig i Vetenskapsakademiens hörsal. Det är *de tre syskonen Neruda,* fruar Wilma Norman-Neruda-Hallé och Maria Arlberg-Neruda samt prof. Franz Neruda, som då derstädes gifva en kammarmusiksoaré. Detta enastående tillfälle att åter samtidigt få höra de tre syskonen, hvilkas stora konstnärlighet är för väl känd att behöfva påpekas, skall säkert med begärlighet omfattas af vår musikaliska allmänhet.

Anteckning till biljetter å 5, 4 och 3 kr. kan ske å Allmänna tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg, samt å Lindens teater- och concert bureau, Nybrogatan 13.

Herr Salomon Smith har af Musikföreningen harstädes, hvars nitiska, värderade biträde han varit under många år, erhållit en hedersgåfva, till honom öfverlemnad vid en supé å Café Riche efter sällskapets sista konsert den 2 dennes. Minnesgåfvan består af en större lagerkrans af gediget silfver. Den bladrika kransen är arbetad helt och hållet för hand och mycket smakfull. Å bladen äro ingraverade namnen på åtskilliga af de musikverk, i hvilka hr Smith låtit höra sig. Bland namnen ser man sådana som Händels »Messias» och »Josua», Haydns »Årstiderna», Mendelssohns »Elias», Berlioz' »Faust» och Verdis »Requiem». Å den lagerkvistarne sammanhållande bandrosetten, äfven den af silfver, är ingraveradt »Den 2 April 1895» samt å banden »Salomon Smith» och »Från Musikföreningen i Stockholm».

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har nu börjat utdela till sina medlemmar 1894 års kvartetthäfte, det åttonde i ordningen sedan sällskapets stiftande.

På grund af det lifliga intresse, hvarmed sällskapets verksamhet omfattats, och till följd deraf dess stora medlemsantal, torde det dock dröja ännu några veckor innan häftet hinner utdelas till samtliga medlemmar. Kvartetthäftet är i år särdeles innehållsrikt och är i omfång det största häftet sällskapet tillförene utgifvit. Det innehåller nämligen ej mindre än 15 kvartetter på 62 sidors tryck. Af innnhållet må nämnas den med andra priset belönade sångcykeln »En fjällfärd» af den unge begåfvade tonsättaren Wilh. Peterson-Berger. Kompositionen innehåller åtta kvartetter, som i ord och toner skildra turistlifvet under en färd till fjälls. Kvartetterna äro tillegnade Svenska turistföreningen. Vidare märkes en stämningsfull »Barcarole» af Preben Nodermann, belönt med tredje priset, samt en förut ej utgifven »Serenad» af Franz Berwald, komponerad 1867 och af den genialiske tonsättarens efterlefvande välvilligt ställd till sällskapets disposition. Häftet innehåller äfven nya kvartetter af Hélène Munktell, Ivar Hallström och A. M. Myrberg samt två ungdomsarbeten af August Söderman. Alt detta erhåller sällskapets medlemmar för den låga årsafgiften af 2 kr., hvilket åter möjliggöres genom den stora tillslutningen inom sällskapet.

Sigrid Arnoldson har med vanlig storartad framgång sjungit Rosinas parti i »Barberaren» å Stadtteatern i Graz för fullsatt salong och under stormande bifall, särskildt efter utförandet af den i sånglektions-scenen inlagda »skuggarian» ur »Dinorah».

Fru Ellen Gulbransons uppträdande i Aug. Ennas »Kleopatra» lofprisas starkt i Köpenhamns tidningarne. Så yttrar Charles Kjerulf i »Politiken» bland annat:

»Fru Gulbranson såg strålande ut som Kleopatra och skred segerrikt fram från scen till scen. Den romersk-egyptiska drottningen blef så obetingadt hennes bästa prestation på vår scen, att det härom alls icke kan råda något tvifvel.

»Så svällande och mäktig har hennes sång aldrig förr klingat, en så säker och äkta lifsfullhet, ja, glöd, har hon förut aldrig lagt i dagen. Det var ett oupphörligt stigande ända till den stora kärleksscenen i sista akten. Konstnärinnan förstod äfven att motsvara de vidsträckta fordringarne i fråga om spel och plastik. Hennes Kleopatra var från det första till det sista en prestation, som hvilken europeisk scen som helst kunde vara stolt öfver.

»Afven fröken Dons som Charmion och hr Frederik Brun som den olycklige älskaren berömmas mycket, och sjelfva operan rönte nu vid reprisen den storartade framgång, som man förespått, men som alldeles uteblef vid dess första upptagande för något år sedan.»

Sven Scholander har nyss återkommit till hufvudstaden efter att med mycket bifall ha sjungit på ett par konserter i Petersburg under slutet af förra månaden och sedan i Finland.

Göteborg. Fjerde folkkonserten gafs den 29 mars på aftonen å arbetareföreningens lokal, liksom de föregående konserterna för alldeles fullsatt sal.

Konserten inleddes med ett föredrag om Mozart af d:r *Karl Valentin,* hvil-

ket åhördes med stort intresse; efter slutet af detsamma ljödo lifliga bifallsyttringar.

Föredraget illustrerades, dels under detsamma med menuetten ur »Don Juan», spelad af d:r Valentin på en gammal klavecin, och efter dess slut af åtskilliga sångnummer ur mästarens operor, hvilka, alla utförda af musikälskarinnor och musikälskare, ackompagnerade af d:r Valentin, mottogos med lifligt bifall, nämligen: Susannas aria ur Figaros bröllop »Ändtligt nalkas den stunden» etc., Cherubins aria ur samma opera »Jag ej vet hvad det är som mig plågar» etc., serenaden ur Don Juan och duetten ur samman opera »Du bör ej fruktan bära» etc., hvilken gafs da capo. Basariorna »I dessa fridens bygder» ur Trollflöjten och »Bedragna männens skara» ur Figaros bröllop, den senare bisserad, sjöngos af en musikälskare, som väckt mindre vanlig uppmärksamhet för sin klangfulla basstämma och sitt för en amatör ovanligt naturliga föredrag. Den femte folkkonserten följde strax derefter, den 5 april, med i det närmaste samma program af endast Mozart-nummer. Nästa konsert är afsedd att ega rum i höst.

Den 2 april gaf fru *Wilma Neruda-Norman* med biträde af pianisten Alfred Rooth konsert i Reallläroverkets festsal inför en fulltalig, entusiasmerad publik. — I Trädgårdsföreningen spelar för närvarande en orkester under dir. Hj. Meissners ledning.

Dr. Karl Valentin förbereder till slutet af månaden två stora konserter med biträde af en orkester om 40 man från Köpenhamn.

Helsingborg. Den 23 mars gaf *Henri Marteau* en mycket besökt konsert härstädes och väckte, såsom öfverallt annorstädes, stor förtjusning. Han inledde konserten med Griegs 3:e konsert (C-moll op. 45), ackompanjerad af pianisten Hedelin, som äfven vann bifall för sina solonummer.

Malmö stående teatersällskap uppförde å härvarande teater d. 24 och 25 mars af pjeser med musik vådevillen »Den svaga sidan», »Nerkingarne» och »Lifselexiret», burlesk operett i 1 akt af Charles Kjerulf.

Den 7 och 8 april gåfvos å teatern musikalisk-dramatiska soaréer med orkestermusik af teaterkapellet, körsång af Qvartettsångsällskapet (18 man) samt violin- och pianonummer af adjunkten *Löfgren* och lektor *Möller,* vidare en originalpjes och en »stor Stenbockstablå». Kapellet utförde under dir. *Lidners* ledning bl. a. uvertyren till »Fra Diavolo» och en Menuett af den här bosatte kammarskrifvaren *E. Holmqvist,* en af stadens förnämsta musikaliska kapaciteter. Menuetten, som säges vara en fin och elegant tonskapelse, lär ha på uppmaning af Lange-Müller instrumenterats af hr Holmquist. Det nybildade qvartettsällskapet anfördes af postdirektör *Boheman.* Inkomsten af soaréerna var anslagen till förvärfvande af kulisser för teatern och till barnsjukhuset.

Från våra grannländer.

Kristiania. Musiknöjena under första hälften af denna månad ha varit få. På Kristiania teater ha några gånger gifvits »Fra Diavolo», med hr *Kloed* i titelrolen och fru *Moe* som Zerlina, samt »Sven Dyrings hus». En svensk sångerska *Alma Bergensson* har låtit höra sig å Eldorado.

Helsingfors. På Svenska teatern har under senare hälften af mars och början af april uppförts pantomimen »Den förlorade sonen» och »Lilla Helgonet», å Alexander-teatern har Aug. Lindbergs teatersällskap gifvit »Per Gynt» och »Bröllopet på Ulfåsa». Från den 30 mars har *Sven Scholander* gifvit 4 musik- och Bellmansaftnar i Atheneums festsal. — Å de populära konserterna i Secietetshuset ha de främmande artisterna, pianisten fröken *Ella Pancera,* och violinisten *Simonetti* medverkat. — Den 1 och 4 april konserterade här den renommerade pianisten *Alfred Grünfeld,* k. k. österrikisk kammarvirtuos och k. preussisk hofpianist, i universitetets sollennitetssal. Han spelade dervid Beethovens Sonata quasi una fantasia (op. 27) och sonat op. 81, en Suite (Causerie de Vienne) op. 17 af Jos. Lamberg, kompositioner af Brahms, Brüll, Schumann, Chopin m. fl. samt egna sådana. — Den 6 april gaf *Helsingfors' Orkesterförening* sin 6:e synfonikonsert enligt följande program: 1. Mozart: symfoni, G-moll; 2. Chopin: konsert, E-moll (frök. Pancera); 3. Tschaikowsky: aria ur »Jeanne d'Arc» (frök. A. Ahnger); 4. D'Indy: Wallenstein-trilogi (efter Schiller).

Köpenhamn. k. teatern har under förra delen af denna månad af musikpjeser endast uppfört Ennas sista opera »Kleopatra» med fru Ellen Gulbranson (se ofvan) i titelrolen. Den öfriga rolbesättningen har varit följande: Harmaki: hr. Fr. Brun, öfverstepresten Sepa: hr Cornelius Petersen, Charmion: frök. Dons, presten Ammon: hr Linke, Iras, tärna: frök. Schröder. — På Kasinoteatern har fru Anna Petersson-Norrie börjat uppträda som Niobe i pjesen med samma namn. — Hr Joachim Andersen har gifvit en sjette och sista folkkonsert med biträde af herr Aug. Hyllested, som då spelade Beethovens Ess dur-konsert. Den 6 april gaf fru Ingeborg Björnson konsert med »oplæsning» af hr Björn Björnson. — Påskafton gafs i Vår frues kyrka en konsert af k. teaterns personal under medverkan af teaterns artister, harpisten frök. Dahl, prof. Mathisen-Hansen m. fl.

Paris. Benjamin Godards sista verk, operan *La Vivandière* (»Marketenterskan»), hvars orkestrering efter komponistens död fullbordades af Paul Vidal, har nyss gifvits, för första gången, på Opéra Comique och med ofantlig framgång. Libretton är enkel men icke illa ihopkommen, musiken säges höra till Godards bästa med öfvervägande glad stämning och liflig inspiration. Fröken Delna var mästerlig i hufvudrolen, Marion, men äfven den utmärkte barytonen Fugère bidrog mycket till framgången. Operan tros upplefva många representationer och hitta väg till utlandets scener.

Eugen d'Albert, den ryktbare pianovirtuosen och kompositören, har blifvit utnämnd till förste hofkapellmästare vid hofteatern i Weimar efter dr Eduard Lassen, känd bland annat som kompositör af musiken till Goethes »Faust».

Dödsfall.

Dancla, Leopold, god violinist och violinlärare, född 1 juni 1823, nyligen död i Paris, yngre broder till den bekante violinisten, konservatorie-professorn Charles Dancla, i hvars renommerade qvartettsoaréer i Paris bröderna Arnaud och Leopold deltogo. Han har komponerat Etyder, Fantasier m. m.

Eggeling, F., musikdirektör, död i Lund 22 mars 73 år. E., tysk till börden, hitkom för omkr. 40 år sedan jemte några andra landsmän, med hvilka han vandrade omkring, spelande på gårdarne. Han fick sedan, liksom de, anställning vid skånska regementen och verkade som sång- och musiklärare vid Lunds katedratskola och räddningsinstitutet i Råby. E. har gjort sig känd genom utgifvande af sångböcker och samlingar af jullekar.

Sieber, Ferdinand, professor, ansedd sånglärare och sångkomponist, född 5 dec. 1822 i Wien, död i Berlin den 19 febr. Efter att en tid ha varit operasångare, slog sig 1848 ned i Dresden som sånglärare och flyttade 1854 till Berlin, der han 1873 erhöll professorstitel. Han har utgifvit öfver 100 verk, hufvudsaklingen sånger, sångskolor och vokaliser för alla slags röster.

Tilman, Alfred, talangfull belgisk komponist, född 3 febr. 1848 i Brüssel, död derstädes 20 febr.; känd genom sina kyrkokompositioner: Requiem, Tedeum, samt kantater och manskörer.

Zell, F., bekant operett-librettist, hvars verkliga namn var *Camillo Walzel,* född 1829 i Magdeburg, död i Wien den 18 mars. Han var son af den berömda sångerskan Fortunuta Franchetti, gift med österrikiske artillerikapten Walzel, egnade sig åt sjömans yrket och blef sjökapten, men blef snart ledare af Theater an der Wien. Han var en af grundarne för den med

Paris-operetten täflande Wien-operetten och skref tillsammans med Rich. Genée en mängd allbekanta operatexter, såsom till »Fatiniza», »Tiggarstudenten», »Boccaccio», »Sjökadetten», »Gasparone», »Nanon», Det lustiga kriget», »Bellevilles mö», »Viceamiralen», »Kapten Fracassa».

Hvarjehanda.

En Verdi-anekdot. Det var år 1863. Verdi aflade en dag ett besök hos Auber på konservatoriet.

Auber var då åttioett år och Verdi femtio.

De begge berömda mästarne samtalade länge och hjertligt. Auber var sysselsatt med att skrifva partituret till »Lyckans första dag», af hvilken några blad voro strödda öfver pianot.

»Således», sade Verdi, »arbetar ni ännu?»

»Man måste väl», svarade Auber, »det är den enda glädje, jag ännu eger... Och ni?»

»O, jag, det är slut: jag har ingenting mera att säga.»

»Det tror jag inte — och inte ni sjelf heller för öfrigt.»

»Mästare, ni bedrar er; jag skall aldrig komponera mera, jag kommer inte att skrifva en not: jag svär er, att det är slut och slut för alltid.»

Verdi yttrade detta så fast och beslutsamt, att man hörde, att hans ord voro uttryck för ett oryggligt beslut.

Att Auber fick rätt, är bekant. Sedan 1863 har Verdi komponerat *Aïda*, sin *Messe solennelle*, *Otello* och nu sist *Falstaff*.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	PARIS	1867	UDDEVALLA	1874
GÖTEBORG	1860	GÖTEBORG	1871	PHILADELPHIA	1876
KARLSTAD	1862	KÖPENHAMN	1872	BORÅS	1880
LONDON	1862	WENERSBORG	1872	MALMÖ	1881
MALMÖ	1865	WIEN	1873	ÖREBRO	1883
STOCKHOLM	1866	RUGBY, ENGLAND	1873	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891**

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet.**

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Uudertecknad

gifver med benäget biträde af Fröken **Selma Ek** och Hr Konsertmästaren **Tor Aulin**

Konsert-Matiné

i S:t Klara kyrka

Söndagen den 21 April 1895 kl. 1/2 2 e. m.

Halfva inkomsten tillfaller församlingens skollofskoloni.

Program:

Fantasi och Fuga (g) för orgel } *J. S. Bach*
Preludium (h) }
Sonate nr 6 (d) (I) ..... *Mendelssohn*
Uudertecknad.
Söndagsmorgon ..... *Gerlach*
Ave Maria ..... *Ch. M. Widor*
Sjunges af Fröken ***Selma Ek.***
Symfoni nr 6 (g) för orgel (I, II, III) ..... *Ch. M. Widor*
a) Allegro.
b) Adagio.
c) Intermezzo.
Offertorium ur Messa. (arr. för orgel af undert.) ..... *A. Söderman*
Undertecknad.
Aria (ur Suite för violin o. ork.) *J. Raff*
Pensée Religieuse ..... *Emile Sauret*
Hr Konsertmäst. ***Tor Aulin.***
Symfoni nr 5 (1) Allegro vivace *Ch. M. Widor*
Pastorale ur »Suite pour orgue» *G. P:son Hägg*
Feststycke vid Gustaf Adolfsfesten den 10/12 1894 ..... d:o
Festmarsch (Ess) ..... d:o
Undertecknad.

Gust. V. P:son Hägg,
Organist i S:t Klara.

Biljetter à 2 kr. till koret, 1: 50 till midtelpartiet och 1 kr. till läktarne samt kyrkans sidopartier säljas hos Hrr Musikhandlare Abr. Lundquist, J. Löfving (f. d Gehrman & Co.) samt Elkan & Schildknecht.

Svensk Musiktidnings

Musikalbum IX

— 1895 —

— endast för tidningens helårsprenumeranter — innehåller:

Pianostycken: *Impromptu-Vals* af Vilh. Stenhammar, *Aqvarell* af Hugo Sedström, *Albumblad* af Ole Olsen, *Meditation* af Th. Kirchner; Sång med piano: *Slummersång* af Gust. V. P:son Hägg, ord af J. L. Runeberg.

Obs. Tidningens årspris 5 kronor. Prenumeration å Expeditionen, Kammakaregatan 50, i bok- och musikhandeln, för landsorten å posten.

Obs. Nr 1—7 innehålla porträtter, med biografi, af *Ax. Burén, N. Rothmühl, Vilh. Stenhammar, R. Koczalski, Benj. Godard, C. M. Bellman, H. Bramsen, Ellen Gulbranson, Fr. d'Andrade, I. Lachner, Hj. Håkansson.*

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

☛ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Innehåll: Emil Götze (med porträtt). — Glömda mästare, efter H. M. Schletterer (forts.). — Navarresiskan, opera i 2 akter af Jules Massenet. — Hofkonserter för nittio år sedan, af A. von Winterfeld. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Annonser.

Stockholm, Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1895.